

**ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΩΝ ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΕΦΗΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ**

Συνοπτική έκθεση πεπραγμένων τοῦ ἔτους 1990

Α'. **Προσωπικό.** — Καμμία μεταβολὴ δὲν ἔγινε στὸ προσωπικὸ τοῦ Κέντρου τὸ 1990, ποὺ παραμένει τὸ ἵδιο μὲ τὸ 1989, δηλαδή:

1. Κων/νος Πουλάκος, Διευθυντής
2. Βασίλειος Τριτάκης, 'Επιμελητής
3. Βασίλειος Πετρόπουλος, 'Επιμελητής
4. 'Ελένη Δάρα - Παπαμαργαρίτη, Βοηθός
5. Θεοδόσιος Ζαχαριάδης, Βοηθός
6. 'Ιωάννης Λυριτζῆς, Βοηθός
7. Μιχαὴλ Χονδρός, Γραμματέας
8. 'Εμμανουὴλ Τσιώρος, Παρασκευαστής
9. Εύαγγελία Πανούση - Κουντουριώτη, Δακτυλογράφος
- 'Επίσης παραμένουν ως ἐπιστημονικοὶ συνεργάτες οἱ κ.κ.
1. Λυσίμαχος Μαυρίδης, καθηγητής τοῦ Πανεπιστημίου Θεσ/νίκης,
2. Κων/νος Γούδας, καθηγητής τοῦ Πανεπιστημίου Πατρῶν, καὶ
3. Κων/νος Μακρῆς, 'Επίτιμος διευθυντής τοῦ ΚΕΑΕΜ τῆς 'Ακαδημίας Αθηνῶν.

'Επίσης κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ 1990 συνεργάστηκαν σὲ ὄρισμένα ἐρευνητικὰ προγράμματα τοῦ Κέντρου καὶ οἱ Κ. 'Αλυσσανδράκης καὶ Ε. Μαυρομιχαλάκη τοῦ Πανεπιστημίου 'Αθηνῶν, Κ. Μπάνος καὶ 'Αλ. Γεωργακίλας τοῦ 'Αστρονομικοῦ 'Ινστιτούτου τοῦ 'Εθνικοῦ 'Αστεροσκοπείου 'Αθηνῶν, S. Koutchmy, D. Gauthier, B. Bezahl, A. Martin, καὶ A. Κουστενῆ τοῦ 'Αστεροσκοπείου τοῦ Pic-du-Midi τῆς Γαλλίας.

Β'. **'Ερευνητικὰ προγράμματα:**

1. «Μελέτη τῆς ἐτησίας μεταβολῆς μακρᾶς περιόδου τῆς σεισμικῆς δραστηριότητος τῆς Γῆς καὶ τῆς σχέσεως μεταξὺ βροχοπτώσεως καὶ σεισμικότητος στὸν 'Ελληνικὸ χῶρο», (ύπὸ I. Ξανθάκη, Κ. Πουλάκου, Θ. Ζαχαριάδη καὶ I. Λυριτζῆ).
2. «Περιοδικὲς μεταβολὲς τῆς βροχοπτώσεως σὲ παγκόσμια κλίμακα», (ύπὸ I. Ξανθάκη, Κ. Πουλάκου, B. Τριτάκη καὶ Θ. Ζαχαριάδη).

3. «Μελέτη τῶν περιοδικοτήτων ἐμφανίσεως τῶν ρευμάτων μεγάλης ταχύτητας τοῦ ἡλιακοῦ ἀνέμου ποὺ προέρχονται ἀπὸ τὶς στεμματικὲς ὄπες καὶ τὶς ἐκλάμψεις τοῦ ἡλίου καὶ τῆς μεταβλητότητος τῆς πράσινης γραμμῆς τοῦ ἡλιακοῦ στέμματος καθὼς καὶ μελέτη τῶν περιοδικοτήτων τοῦ διαπλανητικοῦ μαγνητικοῦ πεδίου», (ύπὸ Ι. Ξανθάκη, Κ. Πουλάκου, Β. Τριτάκη, Β. Πετρόπουλου καὶ Ε. Μαυρομιχαλάκη).

4. «Ασυμμετρίες ἔντασης τῶν γραμμῶν ἐκπομπῆς τοῦ Ἡλιακοῦ Στέμματος, (ύπὸ Ι. Ξανθάκη, Β. Τριτάκη, Β. Πετρόπουλου, καὶ συνεργατῶν των ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν καὶ τὸ Ἀστεροσκοπεῖο Pic-du-Midi τῆς Γαλλίας).

5. «Μελέτη τῆς ἀτμόσφαιρας τῶν ἐσωτερικῶν καὶ ἐξωτερικῶν Πλανητῶν», (ύπὸ Ι. Ξανθάκη, Β. Πετρόπουλου, Κ. Μακρῆ, Κ. Μπάνου, Α. Γεωργακίλα, Π. Τελώνη, D. Gauthier, B. Bezard, A. Martiny καὶ A. Κουστενῆ).

6. «Μελέτη τῆς κοσμικῆς ἀκτινοβολίας γιὰ τὸν 20ὸ καὶ 21ο ἡλιακὸ κύκλο, τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Βαρείου Σέλαος, καὶ τῶν περιοδικοτήτων τοῦ ἀρχαιομαγνητικοῦ πεδίου τῆς Γῆς», (ύπὸ Ι. Ξανθάκη, Β. Πετρόπουλου, Ε. Μαυρομιχαλάκη, καὶ I. Λυριτζῆ).

7. «Προσδιορισμὸς τῶν τριῶν (3) συνιστωσῶν τοῦ Γεωμαγνητικοῦ πεδίου ἀπὸ τοῦ ἔτους 7000 μέχρι σήμερα», (ύπὸ Ι. Ξανθάκη, I. Λυριτζῆ, καὶ Prof. K. Creer καὶ τῶν συνεργατῶν του τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Ἐδιμβούργου).

8. «Αἰώνιες μεταβολές τοῦ Γεωμαγνητικοῦ πεδίου στὴ Βαλκανικὴ Χερσόνησο, (ύπὸ Ι. Ξανθάκη, I. Λυριτζῆ καὶ M. Kovacheva, I. Bochvarov τῆς Ἀκαδημίας Ἐπιστημῶν τῆς Βουλγαρίας).

9. «Ἡλιακὴ Δραστηριότητα - Παλαιοκλίμα - Ραδιενέργεια 'Ιζημάτων», (ύπὸ Ι. Ξανθάκη, I. Λυριτζῆ καὶ τῶν R. Galloway, K. Creer τοῦ Πανεπιστημίου Ἐδιμβούργου).

10. «Μελέτη τῶν περιοδικοτήτων καὶ τῆς διακυμάνσεως τῆς ποσότητος τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ὅζοντος καθὼς καὶ τῶν κλιματικῶν διακυμάνσεων», (ύπὸ Ι. Ξανθάκη, Κ. Πουλάκου, X. Ζερεφοῦ καὶ R. Bojkov τοῦ Διεθνοῦ Μετεωρολογικοῦ ὄργανουσμοῦ).

11. «Μελέτη τοῦ Διαπλανητικοῦ μαγνητικοῦ πεδίου», (ύπὸ Ι. Ξανθάκη καὶ B. Τριτάκη).

12. «Συσχέτιση μεταβολῆς τῶν ἀποδόσεων διαφόρων καλλιεργειῶν μὲ περιβαλλοντικὲς μεταβλητές στὸν Ἑλλαδικὸ Χῶρο», (ύπὸ Ι. Ξανθάκη, A. Καραμάνου καὶ I. Λυριτζῆ).

13. «Μελέτη, τῶν μαγνητικῶν πεδίων καὶ τῶν κινήσεων τῆς ὥλης στὸν ἥρεμο ἥλιο καὶ μελέτη τῶν κέντρων δράσεως τῆς ἡλιακῆς χρωμόσφαιρας», (ύπὸ E. Δάρα - Παπαμαργαρίτη, Θ. Ζαχαριάδη, K. Ἀλυσσανδράκη, Δ. Διαλέτη, A. Γεωργακίλα καὶ S. Koutchmy).

14. «Μέτρηση Ραδιενέργειας ήφαιστειακῶν τεφρῶν ἀπὸ τὴν Σαντορίνη καὶ ἄλλα νησιὰ τοῦ Αἰγαίου: Συμβολὴ στὴν Μινωϊκὴ ἔκρηξη τοῦ 'Ηφαιστείου τῆς Σαντορίνης», (ύπὸ I. Λυριτζῆ, R. Galloway τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ 'Εδιμβούργου καὶ C. Vitaliano τοῦ Πανεπιστημίου τῆς 'Ινδιάνα τῶν H.P.A.).

Γ'. Δημοσιεύματα. — (Contributions): Τὸ 1990 ἐκπονήθηκαν καὶ συμπεριλήφθηκαν στὴ σειρὰ τῶν Contributions, Series I (Astronomy) τοῦ Κέντρου οἱ παρακάτω ἐπιστημονικὲς ἐργασίες:

1. Dara, H. C., Alissandrakis, C. E., Koutchmy, S.: «Small Scale Motions over Concentrated Magnetic Field Regions of the Quiet Sun», (Book Editor J. O. Stenflo: Solar Photosphere: Structure Convections, and Magnetic Fields, pp. 153-156, 1990, by the IAU). Contributions No. 139.
2. J. Xanthakis, B. Petropoulos, H. Mavromichalaki: «Coronal Line Intensity as an Integrated Index of Solar Activity». (Astroph. Sp. Sci., vol. 164, pp. 117-130, 1990). Contributions No. 140.
3. Liritzis, Y.: «Evidence for Periodicities in the Auroral Occurrence frequency since 300 AD and their Implications». (Pageophysics, vol. 133, pp. 201-211, 1990). Contributions No. 141.
4. V. Tritakis, H. Mavromichalaki: «Sector Boundaries of the Heliospheric Current Sheet at 1 AU During the Last Solar Maximum». (Praktika of the A.A., vol. 63, pp. 170-181, 1989). Contributions No. 142.
5. J. Xanthakis, H. Mavromichalaki, B. Petropoulos: «An Analytical Expression of Cosmic Ray Intensity as a Function of the Time». (Praktika of the A.A., Vol., 63 pp. 182-203, 1989) Contributions No. 143.
6. J. Xanthakis, H. Mavromichalaki, B. Petropoulos, E. Marmatsouri, A. Vassilaki: «Periodic Variations of the Cosmic-Ray Diffusion Coefficient Related to High-Speed Solar-Wind Streams». (Praktika of the A.A., Vol. 63, pp. 313-339, 1989). Contributions No. 144.
7. J. Xanthakis, B. Petropoulos, C. Banos, E. Sarris,: «Short Time Periodicities of the Atmospheric Activity of Jupiter». (Earth, Moon and Planets, Vol. 49, pp. 211-219, 1990). Contributions No. 145.
8. A. Georgakilas, C. Alissandrakis, Th. Zachariadis: «Mass Motions Associated with Active Region arch Structures». (Solar Physics, vol. 129, pp. 277-294, 1990). Contributions No. 147.

Δ'. Βιβλιοθήκη: — 'Η Βιβλιοθήκη του Κέντρου πλουτίστηκε με 141 τόμους βιβλία και περιοδικά καθώς και με 1500 διάφορα τεύχη έπιστημονικῶν δημοσιευμάτων ξένων ίδρυμάτων που μᾶς στέλνουν δωρεάν με άνταλλαγή τῶν δικῶν μας δημοσιευμάτων.

Ε'. Συνέδρια - 'Αποστολές: — 'Ο Διευθυντής του Κέντρου κ. Κων/νος Πουλάκος έπισκεψθηκε τὸν 'Απρίλιο τοῦ 1990 τὸ Διεθνῆ Μετεωρολογικὸ 'Οργανισμὸ στὴ Γενεύη τῆς 'Ελβετίας γιὰ συνεργασία μὲ τὸ Διευθυντὴ τοῦ τμήματος περιβάλλοντος κ. R. Bojkov σὲ κοινὸ ἐρευνητικὸ πρόγραμμα.

'Επίσης ὑστερα ἀπὸ πρόσκληση τοῦ Office For Interdisciplinary Earth Studies, Colorado USA, μετέβη τὸ Μάιο τοῦ 1990 στὴν 'Ιταλία και ἔλαβε μέρος σὲ εὔρεῖα σύσκεψη έπιστημόνων ἀπὸ Εύρωπη και 'Αμερικὴ γιὰ ἀνταλλαγὴ ἀπόψεων πάνω σὲ προβλήματα σχετικὰ μὲ τὴ μελέτη τῆς μεταβολῆς τοῦ πλανήτη μας. Οἱ συμμετέχοντες ἤσαν οἱ ἐπικεφαλεῖς τῶν ἐρευνητικῶν ὁμάδων τῶν χώρων των ποὺ ἀσχολοῦνται μὲ τὸ πρόβλημα αὐτό. 'Επίσης τὸν 'Ιούνιο τοῦ 1990, ὑστερα ἀπὸ ἐπιλογὴ μὲ τὸ πρόγραμμα μορφωτικῶν ἀνταλλαγῶν τοῦ 'Υπουργείου 'Εθνικῆς Παιδείας και Θρησκευμάτων, έπισκεψθηκε τὰ ὁμοειδῆ πρὸς τὸ Κέντρο 'Αστρονομίας ἐρευνητικὰ ίδρυμάτων τοῦ Μονάχου και τοῦ Freiburg τῆς Δυτικῆς Γερμανίας και συνεργάστηκε μὲ τὸ ἐρευνητικὸ προσωπικὸ τῶν ίδρυμάτων αὐτῶν.

Τέλος τὸν Νοέμβριο τοῦ 1990 ὁ κ. Πουλάκος μαζὶ μὲ τὸν 'Ερευνητὴ τοῦ 'Αστρονομικοῦ 'Ινστιτούτου τοῦ 'Εθνικοῦ 'Αστεροσκοπείου Αθηνῶν κ. Θ. Προκάκη, ώς 'Εθνικοὶ 'Αντιπρόσωποι ὁρισθέντες ἀπὸ τὴν 'Εθνικὴ 'Αστρονομικὴ 'Επιτροπὴ, ἔλαβον μέρος στὸ ἑτήσιο Συνέδριο τοῦ JOSO στὴ Γαλλία.

'Ο 'Επιμελητὴς τοῦ Κέντρου κ. Βασίλειος Τριτάκης έπισκεψθηκε ἀπὸ 18-25 'Ιουνίου τοῦ 1990 τὸ 'Αστεροσκοπεῖο Bagneres-de-Bigorre τῆς Γαλλίας, γιὰ συνεργασία μὲ ἐρευνητὲς τοῦ 'Ιδρυματος αὐτοῦ σὲ κοινὰ ἐρευνητικὰ προγράμματα.

'Επίσης ὁ κ. Τριτάκης ἔλαβε μέρος ἀπὸ 26 'Ιουνίου μέχρι 7 'Ιουλίου 1990 στὰ Συνέδρια τῆς COSPAR και τῆς STP ποὺ ἔγιναν στὴ Χάγη τῆς 'Ολλανδίας, ὅπου ἀνεκοίνωσε και τέσσαρες ἐργασίες.

'Ο 'Επιμελητὴς τοῦ Κέντρου κ. Βασίλειος Πετρόπουλος μετέβη ἀπὸ 25 'Ιουνίου μέχρι 7 'Ιουλίου 1990 στὴ Χάγη τῆς 'Ολλανδίας, και παρακολούθησε τὶς ἐργασίες τοῦ Διεθνοῦ Συνεδρίου τῆς COSPAR ὅπου και ἀνακοίνωσε δύο ἐργασίες.

'Επίσης ὁ κ. Πετρόπουλος προήδρευσε τῶν ἐργασιῶν τοῦ Διεθνοῦ Συνεδρίου τῆς 'Ελληνικῆς 'Αστροναυτικῆς 'Εταιρείας ποὺ ἔγινε στὴν Πάτρα τὸ Νοέμβριο τοῦ 1990, μὲ θέμα μόλυνση τοῦ περιβάλλοντος, συγχρόνως δὲ ἀνακοίνωσε και ἐργασία του.

Τέλος ό κ. Πετρόπουλος μετέβη στή Λευκωσία καὶ προήδρευσε στὸ Συνέδριο ποὺ ὁργάνωσε ἡ Κυπριακὴ καὶ ἡ Ἐλληνικὴ Ἀστροναυτικὴ Ἐταιρεία ἀπὸ 19-21 Δεκεμβρίου 1990 καὶ ἀνακοίνωσε δύο ἐργασίες.

‘Η Βοηθὸς κ. Ἐλένη Δάρα μετέβη τὸ Μάιο τοῦ 1990 στὸ Ἰνστιτοῦτο Ἀστροφυσικῆς τῶν Παρισίων καὶ συνεργάσθηκε μὲ τοὺς ἔρευνητές τοῦ Ἰνστιτούτου γιὰ τὴν προώθηση τῶν ἔρευνητικῶν προγραμμάτων ποὺ διεξάγονται ἀπὸ κοινοῦ.

Ἐπίσης κατὰ τὶς ἐργασίες τοῦ 138 Συμποσίου τῆς IAU ἀνακοινώθηκε ἐργασία τῆς κ. Δάρα ποὺ ἐκπονήθηκε ἀπὸ κοινοῦ μὲ τοὺς κ.κ. K. Αλυσσανδράκη καὶ J. Koutchmy μὲ τίτλο «The Role of Photospheric Oscillations and Concentrated Magnetic Field Regions of the Quiet Sun», ἡ ὁποία συμπεριλήφθηκε στὰ πρακτικὰ τοῦ Συμποσίου αὐτοῦ.

‘Ο Βοηθὸς κ. Ἰωάννης Λυριτζῆς μετέβη στὴ Σόφια τῆς Βουλγαρίας ἀπὸ 19-24 Φεβρουαρίου 1990 καὶ συνεργάσθηκε μὲ τὴν Dr. M. Kovacheva τῆς Βουλγαρικῆς Ἀκαδημίας Ἐπιστημῶν σὲ κοινὸ Ἐρευνητικὸ πρόγραμμα.

ΣΤ'. Ἐθνικὲς Ἐπιστημονικὲς Ἐπιτροπές: — Στὸ Κέντρο φιλοξενοῦνται, στεγάζονται καὶ ἔξυπηρετοῦνται σὲ θέματα γραμματείας οἱ παρακάτω Ἐθνικὲς Ἐπιστημονικὲς Ἐπιτροπές: 1) ‘Η Ἐθνικὴ Ἀστρονομικὴ Ἐπιτροπὴ, 2) ‘Η Ἐθνικὴ Μαθηματικὴ Ἐπιτροπὴ καὶ 3) ‘Η Ἐθνικὴ Ἐπιτροπὴ Ἐρευνῶν τοῦ Διαστήματος. Στὶς Ἐπιτροπὲς αὐτὲς εἰναι Πρόεδρος ὁ Ἀκαδημαϊκὸς καὶ Ἐπόπτης τοῦ Κέντρου κ. Ἰωάννης Ξανθάκης, γραμματεὺς δὲ τῶν δύο πρώτων ὁ Γραμματεὺς τοῦ Κέντρου κ. Μιχαὴλ Χονδρὸς καὶ τῆς τρίτης ὁ Ἐπιμελητὴς τοῦ Κέντρου κ. Βασίλειος Τριτάκης.

‘Ο Διευθυντὴς

Κ. Πουλάκος